

Sygn. akt III AUa 653/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 września 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący - Sędzia: SA - Magdalena Tymińska

Sędziowie: SA - Ewa Jankowska (spr.)

SA - Małgorzata Micorek-Wagner

Protokolant: - st. sekr. sądowy Aneta Wąsowicz

po rozpoznaniu w dniu 21 września 2012 r. w Warszawie

sprawy T. K.

przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w W.

o wysokość emerytury policyjnej

na skutek apelacji T. K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie XIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 28 października 2011 r. sygn. akt XIII U 4759/10

oddala apelację.

(-) M. T.

(-) E. J.

(-) M. W.

Sygn. akt III AUa 653/12

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Warszawie XIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 28 października 2011 r. oddalił odwołanie T. K. od decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. z dnia 4 listopada 2009 r. przeliczającej jego świadczenie emerytalne.

Zaskarżona decyzja wydana została na podstawie art. 15 b w związku z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. 2004 Nr 8, poz. 67 ze zm.) oraz w oparciu o informacje Instytutu Pamięi Narodowej nr (...) z dnia 9 lipca 2009 r. wskazującą, iż T. K. w okresie od 16 kwietnia

1984 r. do 31 grudnia 1989 r. pełnił służbę w organach bezpieczeństwa państwa o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 - 1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. 2007 nr 63, poz. 425 ze zm.)

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

T. K. nabył prawo do emerytury policyjnej na podstawie decyzji z dnia 5 marca 2003 r., przy czym do wysługi emerytalnej zaliczono mu służbę w Wojewódzkim Urzędzie Spraw Wewnętrznych i Policji w wymiarze 18 lat, 8 miesięcy i 11 dni. (k. 8 akt emerytalnych - decyzja).

W dniu 9 lipca 2009 r. Instytut Pamięci Narodowej w trybie art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 18 kwietnia 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin przedstawił informację o przebiegu służby z której wynika, że T. K. w okresie od dnia 16 czerwca 1984 r. do 31 grudnia 1989 r. pełnił służbę w organach bezpieczeństwa państwa, o jakich mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944- 1990 oraz treści tych dokumentów.

Na podstawie tej informacji organ emerytalno - rentowy MSWiA w dniu 4 listopada 2009 r. ustalił ponownie wysokość emerytury policyjnej odwołującego wskazując, że do jej ustalenia uwzględniono okresy służby wskazane w informacji z IPN i przyjęto wysługę emerytalną określoną w załączonym zestawieniu, które jest integralną częścią decyzji.

Z zestawienia tego wynika, iż okres od dnia 16 czerwca 1984 r. do 31 grudnia 1989 r., tj. 5 lat, 6 miesięcy i 15 dni to okres służby określony w art. 13 ust.1 pkt. 1b, zaś wysługa zachowana to 13 lat, miesiąc i 25 dni. Treść zestawienia potwierdzona została zaświadczeniem wydanym przez IPN (k. 15).

Uwzględniając zatem, że zaskarżona decyzja z dnia 4 listopada 2009 r. zawiera wyodrębnienie z okresów służby odwołującego 5 lat, 6 miesięcy i 15 dni, za który to okres podstawa wymiaru emerytury od dnia 1 stycznia 2010 r. wynosi 0,7 % podstawy wymiaru, decyzję należało uznać za prawidłową.

Odwołujący kwestionował regulację, na podstawie której dokonano obniżenia świadczenia emerytalnego.

W ocenie Sądu Okręgowego zawarta w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 lutego 2010 r. w sprawie o sygn. akt K 6/09 teza, iż do kompetencji organów z zakresu wymiaru sprawiedliwości nie należy orzekanie o celowości i zasadności przyjętych przez ustawodawcę rozwiązań prawnych (część 10.5 uzasadnienia wyroku), daje podstawę do uznania za bezzasadne tych zarzutów odwołującego, które były przedmiotem rozważań Trybunału Konstytucyjnego we wskazanym wyżej wyroku i nie zostały przez niego uwzględnione, Sąd Okręgowy uznał za zbędne powielanie argumentów zawartych we w/w orzeczeniu, wobec braku kompetencji sądu powszechnego w zakresie ponownego badania zgodności kwestionowanej w odwołaniu regulacji z przepisami Ustawy Konstytucyjnej i umów międzynarodowych.

W zakresie zarzutu obejmującego naruszenie przez organ emerytalno -rentowy art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 18.02.1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...) Sąd Okręgowy zważył, że Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 3 marca 2011 r. (II UZP 2/11) stwierdził, iż: „Za każdy rok pełnienia służby w latach 1944-1990 w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944- 1990 oraz treści tych dokumentów (jednolity tekst: Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425 ze zm.), emerytura wynosi 0,7% podstawy jej wymiaru (art. 15b ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji,

Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 67 ze zm.), co oznacza, że wysokość emerytury wyliczanej wyłącznie za okresy pełnienia takiej służby może być niższa od 40% podstawy wymiaru tego świadczenia." Podzielając stanowisko Sądu Najwyższego wynikające z cytowanej uchwały, Sąd Okręgowy nie uwzględnił zarzutu odwołania dotyczącego braku ustalenia podstawy wymiaru emerytury ubezpieczonego na 40 % za 15 lat służby.

Decyzja z dnia 4 listopada 2009 r. jest zatem zgodna z treścią art. 15b ust. 1 pkt. 1 ustawy o emeryturach funkcjonariuszy, w myśl którego w przypadku osoby, która pełniła służbę w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, i która pozostawała w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., emerytura wynosi 0,7% podstawy wymiaru - za każdy rok służby w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990.

W związku z powyższym brak jest podstaw do zmiany zaskarżonej przez odwołującego decyzji.

Dlatego też na podstawie art. 477¹⁴§ 1 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.

W apelacji od powyższego wyroku odwołujący się T. K. wniósł o jego zmianę poprzez ustalenie wysokości jego emerytury policyjnej z uwzględnieniem 40 % podstawy wymiaru za pierwsze 15 lat służby zgodnie z art. 15 ustawy zaopatrzeniowej funkcjonariuszy mundurowych.

Apelacja oparta jest na zarzucie błędnej wykładni art. 15 i 15 b wskazanej wyżej ustawy. Podkreśla, że art. 15 b ustawy i ust. 2 stanowi, że art. 14 i 15 stosuje się odpowiednio co oznacza, że emerytura funkcjonariusza za pierwsze 15 lat służby wynosi 40 %, a nie 39 % (15 l x 2,6 %). Takie stanowisko prezentowane było w dyskusji na posiedzeniu Trybunału Konstytucyjnego przez sędziego Teresę Liszcz. O ile art. 15 b ustawy został sformułowany niejednoznacznie to w procesie jego stosowania należy stosować interpretację korzystniejszą dla ubezpieczonego. Apelujący argumentuje, że przepis art. 15 b wprowadzony do ustawy zaopatrzeniowej nowelizacją z dnia 23 stycznia 2009 r. godzi w zasadę zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa, zakaz działania prawa wstecz, zasadę ochrony praw słusznie nabytych (art. 64 ust. 2 Konstytucji RP), zasadę proporcjonalności (art. 31 ust. 3 Konstytucji RP), zasadę równości wobec prawa (art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji RP), prawo do zabezpieczenia społecznego po osiągnięciu wieku emerytalnego (art. 67 ust. 1 Konstytucji RP), zasadę przyzwoitej legislacji i zaufania do prawa i działań władzy publicznej, zasadę niedyskryminacji z życia politycznym, społecznym i gospodarczym, a nadto narusza uregulowania Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie 4 listopada 1950 r. ratyfikowanej przez Polskę w dniu 19 stycznia 1993 r. (Dz. U. 61 poz. 284) oraz w Protokole dodatkowym do tej Konwencji a w szczególności

art. 3 poprzez poniżające traktowanie, art. 6 (prawo do rzetelnego procesu, art. 7 (zasada legalności i niedziałania prawa wstecz), art. 8 (prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego), art. 13 (prawo do skutecznego środka odwoławczego), art. 14 (zakaz dyskryminacji) i zasadę ochrony własności.

Kwestionowany przepis narusza także Rezolucję Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy dotyczącą środków demontażu dziedzictwa po byłych totalitarnych ustrojach komunistycznych z 27 czerwca 1996 r. oraz inne akty prawa międzynarodowego ratyfikowane przez Polskę.

Sąd Apelacyjny w Warszawie Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

Apelacja T. K. nie zasługuje na uwzględnienie.

Art. 15 b ustawy zaopatrzeniowej funkcjonariuszy mundurowych stanowi w ust. 1 w przypadku osoby, która pełniła służbę w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia

18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 - 1990 oraz treści tych dokumentów, i która pozostawała w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r. emerytura wynosi:

- 1) 0,7 % podstawy wymiaru - za każdy rok służby w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990;
- 2) 2,6 % podstawy wymiaru - za każdy rok służby lub okresów równorzędnych ze służbą, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, 1a oraz pkt 2-4.

Zapis tego przepisu jest czytelny i jednoznaczny. Dotyczy on przeliczenia wysokości emerytury dla funkcjonariuszy służby bezpieczeństwa w latach 1944 – 1990 i wprowadza zasadę, iż za każdy rok takiej służby emerytura wynosi 0,7 % podstawy jej wymiaru. Niedopuszczalna jest wykładnia wbrew jednoznacznej treści przepisu prawnego realizującego cel wprowadzonej nowelizacji. Odpowiednie stosowanie art. 15 ustawy przewidziane w ust. 2 art. 15 b dotyczy wyłącznie zwiększenia podstawy wymiaru emerytury o inne, niż służba w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944 – 1990 okresy oraz dodatków do emerytury, czy służby w warunkach szczególnych. Nowelizacja obejmuje wszystkich funkcjonariuszy służby bezpieczeństwa we wskazanym okresie. Proponowana przez odwołującego się wykładnia art. 15 b wyłączałaby niektóre osoby, spod stosowania tego przepisu co prowadziłoby do pozbawienia mocy normatywnej tego przepisu. W przypadku odwołującego się rozpoczął on służbę 16 czerwca 1984 r. właśnie w organach bezpieczeństwa państwa, w tych organach służył do 31 grudnia 1989 r.

W istocie domaga się on, by wbrew wyraźnemu zapisowi ustawowemu „za każdy rok służby” w stosunku do niego tego przepisu nie stosować. Jest to niedopuszczalne żądanie, sprzeczne z zasadą państwa prawa.

Art. 15 b ustawy zaopatrzeniowej funkcjonariuszy mundurowych podlegał ocenie jego zgodności z zasadami Konstytucyjnymi. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 24 lutego 2010 r. sygn. akt K 6/09 orzekł, iż jest on zgodny z art. 2, art. 10, art. 30, art. 32 i art. 67 ust. 1 w związku z

art. 31 ust. 3 Konstytucji oraz nie jest zgodny z art. 42 Konstytucji. Trybunał bardzo szczegółowo i wyczerpująco uzasadnił swoje orzeczenie.

Wymienione artykuły Konstytucji RP wskazują, iż badanie Trybunału dotyczyło zgodności w aspekcie systemu prawnego państwa prawa, zasady podziału władz, problem wolności i praw obywatela, zasady równości wobec prawa i zakazu dyskryminacji, a także ochrony praw nabytych i szczególnych uwarunkowań oraz granic ingerencji w ograniczeniu Konstytucyjnych praw.

Zgodnie z art. 190 ust. 1 Konstytucji RP orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne.

Podniesione w apelacji zarzuty naruszenia zasad Konstytucyjnych, które zostały objęte badaniem i rozstrzygnięciem przez Trybunał Konstytucyjny we wskazanym wyroku nie podlegają ocenie z uwagi na związanie wyrokiem Trybunału.

Zarzut naruszenia zasady niedziałania prawa wstecz jest chybiony, bowiem omawiana nowelizacja tej zasady nie naruszyła. Wprowadzone przez nią reguły naliczania emerytur zostały zrealizowane od 1 stycznia 2010 r., a zatem ponad 9 miesięcy po wejściu w życie ustawy.

Część zasad wynikających z Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności wskazanych w apelacji podlegała badaniu w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym.

Dotyczy to zasady legalizmu, zakazu dyskryminacji, zasady ochrony własności (prawa nabyte), poszanowania godności (art. 30 Konstytucji RP). Zasada rzetelnego procesu, skutecznego środka odwoławczego (art. 6 i 13 Konwencji) dotyczy postępowania karnego. W tym przedmiocie wyrok Trybunału Konstytucyjnego stanowi o braku niezgodności z art. 42 Konstytucji, bowiem omawiane przepisy nowelizacyjne nie mają charakteru karnego ani restrykcyjnego. Zgodnie z art. 91 ust. 2 Konstytucji RP ratyfikowana umowa międzynarodowa ma bezpośrednie zastosowanie jedynie wówczas, gdy w ustawie polskiej nie występują analogiczne zapisy.

Apelujący nie wyjaśnił w jaki sposób przepis art. 15 b ustawy zaopatrzeniowej funkcjonariuszy mundurowych naruszył prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego.

Sąd Apelacyjny nie znajduje obiektywnych podstaw do odniesienia się do tego zarzutu.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny oddalił apelację T. K. jako bezzasadną na podstawie art. 385 k.p.c.

Sędziowie: PRZEWODNICZĄCY

E. M. T.

M. W.

af